

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 12CoE/41/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4314210669
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 06. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Soňa Zmeková
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2022:4314210669.1

Uznesenie

Krajský súd v Nitre v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Sone Zmekovej a sudkýň JUDr. Renáty Pátrovičovej a JUDr. Denisy Šaligovej vo veci exekučného konania oprávneného: POHOTOVOSTĚ, s.r.o., so sídlom Pribinova 25, 811 09 Bratislava, IČO: 35 807 598, zastúpeného Advokátskou kanceláriou Advocate, s.r.o., so sídlom Pribinova 25, 811 09 Bratislava, proti povinnej: E. Y., nar. XX.XX.XXXX, V. J. W. XXXX/XX, XXX XX N., o vymoženie pohľadávky v sume 966,01 eura s príslušenstvom, o odvolaní oprávneného proti uzneseniu Okresného súdu Levice č. k. 11Er/570/2014-38 zo dňa 17.02.2022 takto

rozhodol:

Odvolací súd uznesenie súdu prvej inštancie potvrdzuje .

odôvodnenie:

1. Súd prvej inštancie napadnutým uznesením exekúciu zastavil a oprávnenému uložil povinnosť nahradiť súdnemu exekútorovi trovy exekúcie vo výške 39,83 eura do troch dní od nadobudnutia právoplatnosti tohto uznesenia. Svoje rozhodnutie odôvodnil s odkazom na § 39 ods. 4, § 57 ods. 1 písm. m), § 58 ods. 1, 243f ods. 1, 3, 4, 5, 6, § 243h ods. 1 zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (ďalej len „Exekučný poriadok“), § 2 písm. a), b), § 3 ods. 2, § 4 ods. 6 zákona č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o zmene a doplnení zákona Slovenskej národnej rady č. 71/1986 Zb. o Slovenskej obchodnej inšpekcii v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 258/2001 Z. z.“), § 39, § 52 ods. 2, 4, § 53 ods. 1 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník (ďalej len „Občiansky zákonník“. Súčasne súd poukázal aj na čl. 2 písm. b) Smernice Rady č. 93/13/EHS zo dňa 05.04.1993, na rozhodnutia Súdneho dvora EÚ zo dňa 16.11.2010 C-76/10, Krajského súdu v Prešove sp. zn. 7Co/339/2014 zo dňa 26.02.2015 a na spoločné stanovisko občianskoprávneho kolégiá a obchodnoprávneho kolégia Najvyššieho súdu SR zo dňa 20.10.2015.

2. Dňa 20.06.2014 súd vydal poverenie č. 5402 123994, ktorým poveril súdneho exekútora vykonaním exekúcie vo veci hore uvedených účastníkov. Dňa 03.02.2016 postúpil súdny exekútor súdu doplnenie návrhu na vykonanie exekúcie, ktoré mu dňa 21.01.2016 doručil oprávnený v súlade s ustanovením § 39 ods. 4 a § 243f ods. 1 Exekučného poriadku. Oprávnený v podaní uviedol, že rozhodujúce skutočnosti týkajúce sa vzťahu s povinnou sú od počiatku výkonu exekúcie uvedené v časti odôvodnenia exekučného titulu, pričom boli známe súdnemu exekútorovi a aj súdu. Konštatoval, že exekučný titul bol vydaný ako dôsledok riadne vykonaného súdneho konania, v ktorom boli dodržané všetky zásady spravodlivosti s prihliadnutím na existenciu neprijateľných zmluvných podmienok, obmedzení alebo neprípustnosti zmenky a na rozpor s dobrými mravmi.

3. Dňa 30.07.2010 oprávnený ako veriteľ uzavrel s povinnou ako dlžníkom Zmluvu o úvere. Súd po preštudovaní súdneho spisu, kópie zmenky, a rozhodcovského rozsudku sp. zn. SR 01686/12 mal za preukázané, že oprávnený a povinná zabezpečili svoj záväzkový vzťah (zmluvu o úvere) zmenkou vystavenou dňa 30.07.2010. Po preštudovaní uvedených dokumentov súd dospel k záveru, že povinná ako dlžníka mala v čase uzavretia zmluvy o úvere a v čase vystavenia zmenky postavenie spotrebiteľa.

Oprávnený ako veriteľ pri vyplnení zmenky porušil ustanovenie § 4 ods. 6 zákona o spotrebiteľských úveroch platného a účinného v čase vystavenia a vyplnenia zmenky, keďže zmenková suma 971,01 eura presahuje 3 % istiny poskytnutého spotrebiteľského úveru.

4. Súd prvej inštancie po preštudovaní úverovej zmluvy uzavretej medzi oprávneným a povinnou dňa 30.07.2010 konštatoval, že táto zmluva nemá obligatórne náležitosti uvedené v § 4 ods. 2 písm. g), h), i), j) zákona č. 258/2001 Z. z., čo spôsobuje, že úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov. Súd mal ďalej za preukázané, že článok 13 Všeobecných obchodných podmienok poskytnutia úveru umožňuje vystaviť povinnej zmenku, v ktorej nie je vyplnená zmenková suma a dátum začiatku úročenia zmenkovej sumy, pričom zmenkovú sumu vyplní veriteľ v rozsahu všetkých jeho peňažných nárokov voči dlžníkovi, ktoré podľa uváženia veriteľa vzniknú ku dňu vyplatenia zmenky. Takéto zmluvné dojednanie o vyplnení zmenky za stavu, že ide o spotrebiteľský vzťah, nebolo individuálne dojednané a spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach účastníkov v neprospech spotrebiteľa, preto ho súd musel vyhodnotiť ako neprijateľné a tým aj neplatné podľa § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Vzhľadom na to súd v zmysle § 57 ods. 1 písm. m) Exekučného poriadku exekúciu zastavil.

5. O trovách exekúcie súd rozhodol v zmysle § 196, § 197, § 200 ods. 1, § 203 Exekučného poriadku, § 30 vyhlášky a § 234 ods. 2 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“). Trovy exekučnej činnosti potrebné na účelné vymáhanie nároku predstavujú spolu 39,83 eura, ktoré oprávnený zaplatí súdnemu exekútorovi.

6. Proti tomuto uzneseniu podal v zákonnej lehote odvolanie oprávnený, ktorý navrhol napadnuté uznesenie zrušiť a vec vrátiť na ďalšie konanie. Odvolanie odôvodnil s odkazom na ustanovenia § 365 ods. 1 písm. f) a h) CSP. Poukázal na skutočnosť, že dňa 30.07.2010 uzavrel s povinnou zmluvu o úvere č. 409800016, na základe ktorej jej bol poskytnutý úver na účel zamestnania. Povinná v zmluve uviedla a aj osobitne podpísala, že poskytnuté finančné prostriedky sú na tento účel. Skutočnosť, na čo konkrétne bol povinnej následne poskytnutý úver aj využitý, oprávnený neskúmal, keďže je to pre neho už nepodstatná informácia. Zmluvu o úvere nemožno považovať za zmluvu o spotrebiteľskom úvere. V tejto súvislosti poukázal na judikatúru Európskeho Súdneho dvora C-464/01, rozhodnutie NS SR, sp. zn. 5Cdo 415/2012 a ďalšie rozhodnutia okresných a krajských súdov.

7. Krajský súd v Nitre ako súd odvolací (§ 34 CSP) vec prejednal viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 379, § 380 CSP) bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP) a dospel k záveru, že odvolanie nie je dôvodné. Preto uznesenie súdu prvej inštancie ako vecne správne podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdil, aj keď z iných právnych dôvodov.

8. Exekučný poriadok bol s účinnosťou od 01.07.2016 v ustanoveniach § 9a a § 9b novelizovaný zákonom č. 125/2016 Z. z. o niektorých opatreniach súvisiacich s prijatím Civilného sporového poriadku, Civilného mimosporového poriadku a Správneho súdneho poriadku a o zmene a doplnení niektorých zákonov. Podľa § 9a ods. 1,2,3,4 Exekučného poriadku: (1) Ak to povaha veci nevyklučuje, v konaní podľa tohto zákona sa primerane použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku. (2) Ustanovenia Civilného sporového poriadku o odpustení zmeškania lehoty, prostriedkoch procesného útoku, prostriedkoch procesnej obrany, koncentracii, neodkladných opatreniach a zabezpečovacích opatreniach sa v konaní podľa tohto zákona nepoužijú. (3) Na účely tohto zákona sa pojem žaloba podľa povahy veci vykladá ako návrh na vykonanie exekúcie, námietky proti exekúcii, návrh na zastavenie exekúcie a návrh na odklad exekúcie. (4) Na účely tohto zákona sa pojmy strana a spor vykladajú ako účastník konania a konanie podľa tohto zákona, ak z povahy veci nevyplýva inak. Exekučný poriadok bol rozsiahlejšie novelizovaný zákonom č. 2/2017 Z. z., ktorý v prechodnom ustanovení § 243h ods. 1 prvej vety upravil, že ak tento zákon v § 243i až 243k neustanovuje inak, exekučné konania začaté pred 1. aprílom 2017 sa dokončia podľa predpisov účinných do 31. marca 2017. Pri rozhodovaní odvolací súd vychádzal najmä z nižšie citovaných zákonných ustanovení:

9. Podľa § 243f ods. 1 Exekučného poriadku v exekučných konaniach, ktoré sa začali pred účinnosťou tohto zákona a v ktorých sa odo dňa účinnosti tohto zákona vyžadujú pri podaní návrhu na vykonanie exekúcie náležitosti podľa § 39 ods. 4 je oprávnený povinný doplniť návrh na vykonanie exekúcie podľa § 39 ods. 4 do 30 dní odo dňa účinnosti tohto zákona.

10. Podľa § 243f ods. 4,5,6 Exekučného poriadku ak sa v konaniach podľa odseku 1 nepreukáže opak, platí, že sú tu dôvody na zastavenie exekúcie podľa § 57 ods. 1 písm. m). Ak oprávnený návrh na vykonanie exekúcie nedoplní v lehote podľa odseku 1, súd exekúciu zastaví. Ak oprávnený návrh na vykonanie exekúcie doplní v lehote podľa odseku 1, súd preskúma či je daný dôvod na zastavenie exekúcie podľa § 57 ods. 1 písm. m), a ak exekúciu nezastaví, rozhodne o pokračovaní exekúcie.

11. Podľa § 39 ods. 4 Exekučného poriadku v návrhu na vykonanie exekúcie na podklade rozhodnutia, ktorým sa priznal nárok zo zmenky proti povinnému, ktorý je fyzickou osobou, oprávnený opíše aj rozhodujúce skutočnosti týkajúce sa vlastného vzťahu s povinnou. Skutočnosti podľa prvej vety je povinný opísať aj oprávnený, ktorý svoje právo preukazuje nepretržitým radom indosamentov. K návrhu na vykonanie exekúcie sa pripoja dôkazy, ktoré tieto skutočnosti osvedčujú.

12. Podľa § 57 ods. 1 písm. m) Exekučného poriadku exekúciu súd zastaví, ak rozhodnutie, ktoré je podkladom na vykonanie exekúcie, bolo vydané v konaní, v ktorom sa uplatňoval nárok zo zmenky a vyšlo najavo, že vymáhaný nárok vznikol v súvislosti so spotrebiteľskou zmluvou a nebolo prihladnuté na 1. neprijateľné zmluvné podmienky, 2. obmedzenie alebo neprípustnosť použitia zmenky, alebo 3. rozpor s dobrými mravmi alebo so zákonom.

13. Podľa § 25 ods. 5 zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení v čase vystavenia zmenky, na zabezpečenie nárokov veriteľa zo spotrebiteľského úveru zmenkou alebo šekom sa do 31. decembra 2010 vzťahujú ustanovenia doterajších predpisov.

14. Podľa § 4 ods. 6 zákona č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o zmene a doplnení zákona Slovenskej národnej rady č. 71/1986 Zb. o Slovenskej obchodnej inšpekcii v znení neskorších predpisov v znení účinnom od 10.06.2020, v súvislosti s poskytovaním úveru od spotrebiteľa alebo inej osoby sa zakazuje splniť dlh zmenkou alebo šekom. Veriteľ smie prijať od dlžníka zmenku alebo šek na zabezpečenie svojich nárokov zo spotrebiteľského úveru, len ak ide o zabezpečovaciu zmenku a zmenková suma v čase vyplnenia je maximálne vo výške aktuálnej výšky nesplateného spotrebiteľského úveru a príslušenstva (vrátane zmluvných pokút a iných nárokov veriteľa zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere) vo výške maximálne 30 % istiny poskytnutého spotrebiteľského úveru. Zmenku prijatú, resp. vyplnenú veriteľom v rozpore s predchádzajúcou vetou veriteľ nesmie prijať a je povinný ju dlžníkovi kedykoľvek na požiadanie vydať. Ustanovenie tohto odseku platí aj v prípade zmeny majiteľa zmenky alebo postúpenia práv zo zmenky.

15. Podľa § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

16. Podľa § 52 ods. 2, 4 Občianskeho zákonníka ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. Spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

17. Podľa § 53 ods. 1 prvej vety Občianskeho zákonníka spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán na strane spotrebiteľa („ďalej len neprijateľná podmienka“).

18. Podľa obsahu spisu sa exekučné konanie začalo dňa 04.03.2014, kedy oprávnený spísal u súdneho exekútora JUDr. Rudolfa Krutého, PhD., návrh na vykonanie exekúcie vo forme zápisnice, ktorým oprávnený žiadal, aby súd poveril uvedeného súdneho exekútora na vykonanie exekúcie voči povinnej na sumu 966,01 eura s príslušenstvom. Exekučným titulom je rozsudok Stáleho rozhodcovského súdu zriadeného zriaďovateľom Slovenská rozhodcovská, a. s., so sídlom v Bratislave, sp. zn. SR 01686/12 zo dňa 12.06.2012, právoplatný dňa 23.07.2012 a vykonateľný dňa 26.07.2012. Dňa 20.06.2014 súd poveril súdneho exekútora vykonaním predmetnej exekúcie. Dňa 03.02.2016 súdny exekútor doručil súdu podanie označené ako Postúpenie doplnenia návrhu na vykonanie exekúcie v zmysle § 243f ods.

1 Exekučného poriadku, ktoré oprávnený doručil súdnemu exekútorovi dňa 21.01.2016. Následne súd prvej inštancie exekúciu zastavil a rozhodol o trovách konania.

19. Odvolací súd konštatoval, že súd prvej inštancie správne vyhodnotil právny vzťah medzi oprávneným a povinnou ako vzťah vychádzajúci zo spotrebiteľskej zmluvy a zmluvu o úvere taktiež považoval za zmluvu o spotrebiteľskom úvere, na základe ktorej oprávnený ako dodávateľ poskytol finančné prostriedky povinnej ako spotrebiteľovi. Ide teda o vzťah, ktorý používa zvýšenú právnu ochranu v zmysle osobitných právnych predpisov o ochrane spotrebiteľa, čo znamená, že je nutné aplikovať spotrebiteľské právo. Dôkazné bremeno na preukázanie toho, že úver bol poskytnutý na výkon zamestnania, povolania alebo podnikania úverového dlžníka vo všeobecnosti ťaží toho, kto tvrdí takúto výnimku, majúcu za následok kvalifikáciu úveru za tzv. iný, t. j. nespotebiteľský úver, ktorý sa riadi výlučne úpravou v zmluve a Obchodnom zákonníku, v tomto prípade veriteľa. Bezpečným preukázaním tejto skutočnosti pritom nemôže byť len všeobecný údaj o uzavretí zmluvy o úvere na výkon zamestnania, ktorý neposkytuje odpoveď na otázku, aké je zamestnanie alebo povolanie povinnej a aký konkrétny súvis s takýmto zamestnaním, povolaním či predmetom jej činnosti vôbec uzavretie príslušnej zmluvy malo. Oprávnený svoju dôkaznú povinnosť v tomto smere nespĺnil, preto súd správne konštatoval, že vymedzenie účelu poskytnutia úveru "na výkon zamestnania" malo rovnaký dopad, ako keby v zmluve nebol jej účel vymedzený vôbec.

20. Rozhodcovský súd od počiatku nepristupoval pri svojom rozhodovaní vo veci ako ku konaniu, ktorého účastníkom je spotrebiteľ, a vydal rozhodcovský rozsudok aj napriek tej skutočnosti, že oprávnený si uplatňoval svoj nárok titulom zmenky. Uvedená úverová zmluva napĺňa znaky spotrebiteľskej zmluvy v zmysle ustanovení Občianskeho zákonníka, preto sa odvolací súd stotožnil so záverom, že medzi oprávneným a povinnou vznikol spotrebiteľský vzťah. Zabezpečenie spotrebiteľského vzťahu formou zmenky v čase vystavenia zmenky bolo prípustné podľa § 25 ods. 5 zákona č. 129/2010 Z. z. v spojení s § 4 ods. 6 zákona č. 258/2001 Z. z. len v obmedzenom rozsahu. Súd prvej inštancie preskúmal exekučný titul z hľadiska ochrany spotrebiteľa podľa osobitných právnych predpisov a správne dospel k záveru o existencii dôvodu na zastavenie exekúcie podľa § 57 ods. 1 písm. m) Exekučného poriadku. Odvolací súd navyše poznamenáva, že sporným zostalo, či mal súd prvej inštancie vec preskúmať s ohľadom na dodržanie lehoty na doplnenie návrhu na vykonanie exekúcie v zmysle § 243f ods. 1 Exekučného poriadku. V tomto smere odvolací súd urobil záver, že nemožno považovať podanie oprávneného, ktoré bolo súdnemu exekútorovi doručené dňa 21.01.2016 a následne bolo súdnym exekútorom postúpené exekučnému súdu dňa 03.02.2016, ako doplnené včas, aj keby oprávnený zákonom vyžadované skutočnosti doplnil.

21. V nadväznosti na to bol vydaný nález Ústavného súdu SR sp. zn. III. ÚS 752/2016 zo dňa 08.11.2016, v ktorom bolo zaujaté stanovisko, že hoci znenie § 243f ods. 1 Exekučného poriadku výslovne neurčuje, komu bolo potrebné v ustanovenej lehote doručiť doplnenie návrhu na vykonanie exekúcie (či exekučnému súdu, alebo súdnemu exekútorovi), je možné vyvodiť ten právny záver, že návrh bolo potrebné doplniť priamo exekučnému súdu, a to najmä vzhľadom na skutočnosť, že predmetné zákonom požadované doplnenie návrhu na vykonanie exekúcie slúžilo vo vymedzených prípadoch na posúdenie prípustnosti ďalšieho pokračovania exekúcie, o ktorej bol oprávnený rozhodnúť výlučne exekučný súd, a nie súdny exekútor [§ 243f ods. 6 Exekučného poriadku (obdobne aj II.ÚS 615/2016, III.ÚS 564/2016)]. Bolo vecou náležitej odbornej starostlivosti a predvídavosti samotného oprávneného, k predmetu činnosti ktorého patrí aj vymáhanie pohľadávok (vo väčšom rozsahu), aby doplnenie návrhu na vykonanie exekúcie v konkrétnej veci uskutočnil a doručil v zákonnej lehote aj príslušnému exekučnému súdu. Ústavný súd SR tiež poukázal na to, že právne dôsledky, ktoré vyplývajú z rozhodnutia súdu o zastavení exekúcie bez preskúmania doplnenia návrhu, ktorý vyhodnotí ako podaný oneskorene, zároveň prispievajú k naplneniu princípu právnej istoty účastníkov exekučného konania, keďže sa ním vylučujú možné pochybnosti o skutočnom čase vykonania zákonom požadovaného procesného úkonu, a teda o dodržaní či nedodržaní zákonom ustanovenej lehoty na jeho vykonanie, ku ktorým dospeli.

22. Poukazujúc na uvedené skutočnosti odvolací súd konštatoval, že hoci v predmetnej veci bol daný dôvod na zastavenie exekúcie v zmysle § 243f ods. 5 Exekučného poriadku, teda bez preskúmania danej veci, keďže oprávnený si nespĺnil svoju zákonnú povinnosť vyplývajúcu mu z ustanovenia § 243f ods. 1 Exekučného poriadku, exekučný súd zastavil exekúciu v zmysle § 57 ods. 1 písm. m) Exekučného poriadku, čo však nespôsobuje vecnú nesprávnosť napadnutého uznesenia, ktoré je vo výroku vecne správne. Exekučný súd nad rámec svojich povinností preskúmal danú vec, pričom videl

dôvody na zastavenie exekúcie v zmysle § 57 ods. 1 písm. m) Exekučného poriadku vyhodnotiac, že ide o spotrebiteľský právny vzťah na podklade zmluvy o úvere a exekučným titulom je rozhodcovský rozsudok, ktorý preukázateľne vychádza zo zmenkového nároku oprávneného, pričom rozhodcovský súd v rozhodcovskom konaní neaplikoval spotrebiteľské právo. Vzhľadom na uvedené odvolací súd napadnuté uznesenie v zmysle § 387 ods. 1 CSP ako vecne správne potvrdil.

23. Toto rozhodnutie prijal senát odvolacieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu možno podať dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419, § 420, § 421 CSP), v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii.

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).